

2.1.14

(איכא בנייהו דרצפינהו מרצף) 16b → (כלי זוכית מאי טעמא) 15b

7. אף את הזהב ואת הכסף ואת הנחשת את הברזל את הבדיל ואת העפרת: במדבר לא, כב

- I. Revisiting גזירה of טומאה on כלי זוכית (which are not mentioned in תורה, as they didn't exist then)
- a. Reason for decree: רשב"ל – since they are created from sand, רבנן equated them to חרס כלי
- i. Challenge: if so, they should not be "purifiable" via מקוה
1. And: טהרה במקוה identifies כלי זוכית on חציצות טה: טהרה במקוה (טהרה במקוה)
 2. Answer1: could be a case where he made a hole in glass, filled it with lead
 - a. And: this follows מ"ר, who maintains that identity of כלי is based on "supporting material" (מעמיד)
- ii. Challenge: if so, they should have no טומאת גב (from sides of stem) – just as כלי חרס do not have טומאה מגב (כלי זוכית → גב טומאה from sides of stem)
1. Per: inference from טה: טהרה במקוה (כלי זוכית do not contract טומאה from גב)
 2. Answer: since they can be mended if broken, רבנן added stringency of כלי מתכות (טומאת גב)
 3. Challenge: if so, כלי זוכית should regenerate "old טומאה" once mended, as כלי מתכות do (כלים יא: א)
 - a. But: טומאה, per טה: טהרה במקוה, כלי זוכית do not regenerate
 - b. Answer: since טומאה דאורייתא is דרנן, they only applied it to כלי who have דאורייתא
- iii. Challenge: if so, they should have טומאה even for פשוטים (כלים which are flat) as do כלי מתכות
1. Reason: כלי זוכית have פשוטים דאורייתא – טומאה דאורייתא – should have been extended to כלי זוכית
 2. Answer: in order to make clear distinction, so that if תרומה became defiled as a result, wouldn't be burned
- iv. General answer (ר' אשי): כלי זוכית are fully considered like כלי חרס (per רשב"ל)
1. And: challenge from טומאת גב – since כלי זוכית are translucent, גב is considered like inside (אוויר)
- II. Revisiting שטח בן שטח's decree against כלי מתכות
- a. Challenge: טומאת כלי מתכות is דאורייתא (v. 1)
- b. Answer: he decreed that טומאה gets regenerated when כלי מתכות which are טמאים get broken and restored
- i. Due to: story with his sister, the queen (שלומציון) who broke a bunch of כלי and had them restored to avoid טומאה having to purge
1. Reason: as a protection for מי חטאת
 - a. Explanation: if breaking טמאים כלי permanently excised their טומאה, everyone would use this solution for כלי that became טמאים באהל המת and מי חטאת would become obsolete
 2. Challenge: this is only a valid explanation according to the opinion that גזירת טומאה ישנה only was applied to טומאת מת; but according to opinion that it applies to all טומאות, that reason doesn't suffice
 3. אב"י: precaution against a circumstance where he doesn't make a hole big enough to rid the טומאה
 4. דבא: precaution to prevent people from thinking that כלי don't require שמש (if they don't know that he broke and then repaired כלי that day)
 - a. Point of dispute: if he fully smashed it (only רבא's concern would still apply)